

освобождение, Казанлък отново попада в турски ръце, покъщнината на българите е разграбена. “По уличката затичаха турци, кадъни, цигани, циганки; захлопаха се врати и прозорци, задрънкаха бакърени съдове и след малко видях да се връщат надолу тези хора, натоварени на гръб с дюшечи, юргани, черги, килими и бягаха надолу, сякаш някой ги гонеше...” (Бозвелиев 1943: 205-206).

Циганските набези за незаконно сечене на дървета обезлесяват много райони на страната: “.... но в последно време много пострадаха района около Стара Загора и баирите на Средна гора, защото не можах да ги отърват от градските старозагорски цигани, известни под името Ешекчий* които всеки ден ходеха да секат дърва и с това се поминуваха до разорението на града в 1877 г.... Това турско-циганско съсловие беше един бич...”. В с. Ашик Сенеклии (дн. с. Кирилово, Старозагорско – б.а.), въпреки че е назначен турчин да пази корията, местните и от съседните села цигани “дохождаха тайно по водениците, споразумяваха се с бекчията, влизаха в корията и забранените им места, насичаха си бол, бол пълни коли с дърва и вечерта изкарваха ги от нея и после бягаха” (Иванова, Кръстев 2006: 53).

И в освободена България съществен проблем за обществото продължават да са циганските кражби. “Кражба, лъжа и съдействие за контрабанда е за тях изкуство, гордост и талант”. „.....Лесна плячка за циганките джебчийки са пътниците във влаковете на жп гарите. На Старозагорската гара две почтено облечени “румънски” циганки са измъкнали от джоба неусетно 10 наполеона на Христо Стоянов от с. Ветрен тъкмо когато се качвал на трена..... Гаровият стражар веднага се разтичал между публиката, забелязал ония две “румънски” циганки, въвежда ги в участъка и ги заставил да дадат парите....” (Зора 1914).

„Гребенарите нямат скрупули, че са крадци – това е техният начин на живот. Двамата - мъж и жена рядко влизат в магазин, за да купят нещо. Те казват, че не е нормално да излезеш от магазин без да се открадне нещо...

Жените крадат по пътищата кокошки, омайват ги (пъхат главата под крилото и така кокошката не кудкудяка) и ги пъхат в торбата. Според техните обичаи, месото от животно, убито от жена не бива да се яде. Коленето се извършва от мъжа, когато стигнат в катуна” (Petulengro 1915-16:

* Обиден скзоним от тур. ешек - магаре. “Ешек баир” или “Магарешки хълм” е другото име на Аязмото, където циганите ходят да секат дърва